

# TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 35. ANULU XVII.

Telegrafulu esu de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. posto, cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tiori straine pe unu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 4/16 Maiu 1869.

## Sa nu perdemu speranti'a.

Au trecut doue dieci si unulu de ani, de candu, dupa unu decursu de seculi, resuna iera-si puterica voce a libertatii si pentru noi romani. De atunci ne-amu straduita continuu a deveni unu factoru, carele cu mandria sa pota umplea unu golu in cununa societatiei omenesci si sa conlucre la armonia cea frumoasa a activitatii poporeloru.

Impregiurările politice au fostu din candu in candu forte in defavorea noastra si de atunci incoces; inse romani in unele afaceri au cautatu prin reprezentantii sei, cari s'au luptatu in fruntea loru, sa ajunga la nobila cinta indigitata mai susu, in altele au pusu ei insii man'a si au conlucretu spre acela-si scopu. Inca sub decursulu absolutismului vedemu, dreptu resultatu alu luptei, de o parte biseric'a si scol'a noastra nationale, facendu progrese si aparanduse de ingerinti'a influintei straine, de alta parte vedemu ca poporul incepe a se folosi de privilegiu si prin imbratsiarea sciintieloru si a industriei in o mesura mai mare decatu o a pututu face pana aci, vrea a-si intari esistinti'a moralicesce si materialicesce.

De aru urma asi'a cu insutita energia, pentru ca unu procesu, din care sa iese unu poporu cu tote calitatile recerute la oper'a cea mare a omenimei, in intregu intielesulu ideeii, ne invatia esperinti'a istorica, ca trebuie se fia mai lungu de doue diecenii. Asi'a dara deca noroculu nu ne-au surisu, pentru ca sa ajungemu totu cu ce trebuie sa fimu indiestrati spre o mai perfecta conlucreare comuna in concertulu poporeloru, sa nu perdemu tota speranti'a, ca vre-odata vomu pute sosi si la implinirea acestei dorintie asi'a dupa com se cade ca sa ajungemu, ci sa cugetamu cu linisce la multele nostre datorii, cari avemu inca sa le implinimu in interesulu nostru.

Nu suntemu numai noi in pusetiunea acest'a neplacuta. Noi vedemu ca, in unu felu de proportiune, tote poporele Europei regretaza unele defecte, cari trebuiescu indeplinite, si cu a caroru indeplinire are sa intre in stadiulu acel'a, de unde lucrarea loru sa dea acelu fructu nobilu in o mesura mai completa, fructu pre care-lu numimu: prosperarea omenimei.

Sa cautamu la conlocitorii nostri si sa vedemu, ca, pre langa tote libertatile loru privilegiate de mai inainte, au facutu putienu sporiu; si deca politicesce nu le suridea noroculu mai multu decatu noue, ei astadi erau departe in napoi'a noastra.

Asi'a dara inca odata nu desperarea sa intre in animile nostre, ci innoirea puteriloru spre indoita truda si ostenela, sa fia dara ide'a, carea sa ne conduca si mai departe pre cararea care amu pasitu de candu ni s'au deslegatu bratiile si picioarele.

In modulu acest'a vomu dovedi mai bine ca amu intielesu er'a, in care traimu de doue diecenii.

Ca sa fimu inse mai norocosi si pre terenulu politicu, trebuie sa ne desbracamu de interese particulare, fia acele de ori ce natura voru fi. Mai departe, ceea ce amu repetitu de multe ori o dicemu si cu acesta ocaziune: sa cautamu ca sa nu fimu predomniti numai de simtiemintele nascute din dorintiele nostre, ci sa avemu in vedere si realitatea cu carea avemu sa facemu socotel'a, pentru ca sa ajungemu la aspiratiunile nostre.

## Scolaru.

O privire fugitiva asupr'a activitatii conferintieloru nostre invatiatoresci.

(Capetu.)

Conferintiele s'au introdusu la noi in ver'a an. 1863, — se tienu regulatu in totu anulu pre tempulu ferieloru si dureza de regula 2—3 dile.

In anii 1863 si 1864, conferintiele au fostu conduse prin comisari scolari, cari prevediuti cu instructiuni necesarie, au fostu tramisi anume spre acelu scopu in eparchia cu a-rea insarcinare speciale, ca dupa finirea misiunii loru, sa raporteze inspectoratulu supr. scol. despre resultatulu conferintieloru.

Dintre actele conferintieloru din acesti doi ani, cuventările comisariloru si protocolulu conferintiei tenute in Sabiu la anulu 1864 cu invetiatorii ambeloru tracte protopresbiterale alu Sabiului I si alu II-lea — in fruntea carora — circulariulu convocatoriu si cuventarea Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu bar. de Siagun'a, rostita catra comisarii scolari la an. 1863, s'au adunatu si tiparitu. \*)

La anulu 1865, convocarea conferintieloru s'au incredintiatu PP. Protopresbiteri, ca inspectoriloru districtuali de scola cu aceea, ca acelea sa le conduca seu precinstiele sele, seu vre-unulu dintre invetiatorii tractuali, pre carele membrii conferintiei lu va alege de conducatoriu, care modalitate din urma se si practiseza acum mai de comunu — alegendu-se din sinulu conferintiei si unulu seu doi notari pentru purtarea protocolului si conscrierea invetiatoriloru.

Obiectulu de pertractare seu temeie, stabilindu-se in conferinti'a unu anu pentru conferinti'a anului urmatoriu, PP. Protopresbiterii suntu insarcinati a le substerne celu multu pana la finea lunei lui Maiu in totu anulu la inspect. supr. scol. spre revisiune, de unde retramitiendu-se, acelea se comunica invetiatoriloru tractuali de tempuriu, ca asi'a acesti'a facendu studiu asupr'a loru — la tempulu prefiptu — se pota veni pregatiti la conferinti'e. — Temelele acestea, scose din deosebiti rami de sciintie, dara mai cu sema din materialulu de invetiamentu prescriu pentru scolele populare si capitale seu si din alte obiecte scolare, conducatoriulu le propune conferinti'eii un'a cate un'a spre pertractare; iera dupa ce acelea s'au discuta'u de ajunsu, — reasumandu acela opiniunile singurateciloru invetiatori cari au luat parte la discussiune, — pune intrebaria de spriginire; si asi'a prin majoritatea conferintiei se resolva si se petrecu la protocolu ca conlucre ale conferintiei — dandu-se locu in protocolu si opiniunei minoritatiei, mai cu sema deca acest'a — opiniunea sea si-o motiveza prin argumente mai considerabile.

Este afara de tota indoiel'a, ca dela modulu de procedere dupa care se purcede la desbaterea si pertractarea temelor in conferinti'e, aterna in cea mai mare parte si resultatulu desbateriloru, iera dela resultatulu la care conferinti'a au pututu ajunge in urm'a desbateriloru, aterna apoi influinti'a bine-facatori'a asupr'a membriloru conferintiei in mesur'a aceea, in care i-au sciutu deslusi si lamuri lucrulu — seu din tote partile, seu numai din unele parti seu si numai din un'a parte; de aceea modulu de procedere aretat — mai susu, de care pana acum'a ne-amu folositu cu succesu bunu la desbaterea temelor — merita a fi bine studiatu si aplicatu si pre viitoriu cu scumpetate.

Dupa incheierea conferintieloru, actele conferentiale, adeva: protocolulu si conscrierea invetiatoriloru, la care se alatura si peroratiunile tenute in conferinti'e, din partea unu'a seu altu'a invetiatoriu pre langa o comitiva din partea PP. Proto-

presbiteri, — se substernu la Inspectoratulu supremu scolariu spre revisiune. Actele astufelii incurse aci, se vedu regulatu in totu anulu facendu-se la ele observatiunile de lipsa, care observatiuni prin PP. Protopresbiteri se comunica apoi conferintieloru anului urmatoriu spre sciintia si a comodare, ceea ce s'au urmatu in togn'a si cu actele conferintieloru din var'a anului trecut 1868. —

Sumu in favorulu de a potea scrot'a prin actele conferentiale din acestu anu, deci folosindu-me de acesta giurstars, nu potu a nu constata aci cu bucuria: ca, dupacum m'amu potutu convinge din acele acte, colegii invatiatori in cele mai multe parti desvolta in conferinti'e o activitate laudabila, — semn'u invederatu, ca sciu pretiui si se sciu folosi de acesta institutiune precatu de frumoasa preat'a de folositoare, ceea ce se vede si de acolo, ca inspect. supr. scol. vedindu cu multiemire resultatulu imbucuratoriulu alu conferintieloru din acestu anu, s'au vediatu indemnatu a descoperi prin organele sele invatiatoriloru din mai multe tracte protopresbiterale complacerea sea pentru zelulu si diliginti'a ce au desvoltatu in conferinti'e la desbaterea temelor.

In interesulu adeveralui trebuie sa constatezu inse si aceea, ca unii dintre invatiatori — absentandu dela conferinti'e fara cauza, s'au osenditu din partea colegiloru loru adunati in conferinti'a cu pedepse banesci, care pedepse aprobandu-se si din partea inspect. supr. scol. banii incasati s'au adausu la fondulu invatiatoriloru spre administrare.

Inainte de a incheia aceste renduri, nu potu a nu aminti aci inca despre unu obiectu importantu, care merita o deosebita atentiune din partea noastra.

Inca la inceputulu conferintieloru insp. supr. scol. au aflatu de bine a statori si acelu principiu, ca invatiatorii, cari din diliginti'a si indemn propriu voru elabora unele teme despre obiecte de invatiamentu seu despre alte afaceri, ce se tienu de chiamarea loru speciale, sa li se dea voia a ceti in conferinti'e asemenea elaborate. Cu bucuria trebuie se constatezu ca colegii invatiatori in cele mai multe parti au inceputu a concurge in modu imbucuratoriulu cu asemenea elaborate la conferinti'e. Aru fi inse de doritu, ca si acele elaborate sa devina obiecte de pertractare in conferintiele nostre cu atat'a mai vertosu, cu catu ca — cu greu se pote presupune — ca asemenea elaborate aru purta marc'a adeveralulu pedagogicu tocma n tote detaiurile, — in care casu inse, nunumai compunatoriulu elaboratulu — aru remane insielatu in parerea sea, deca si altii dintre membrii conferintiei, pre lesne s'iaru insusi o parere gresita ascultandu asemenea elaborate la care nu se face nice o observatiune.

La desbaterea elaboratelor de foliulu acest'a, amu potea adopta modulu de procedere ce se practiseza totu la asemenea elaborate in conferintiele eleviloru institutulu nostru archidiecesanu pedagogico-teologicu, care modulu de procedere aru fi urmatoriulu: Elaboratulu aru fi a se presentu in siedinti'a prima seu si mai de timpuriu presiidiulu conferintiei din partea caru'a inca in acea siedinti'a aru fi a se face cunoscutu membriloru conferintiei atatu numele compunatoriulu catu si cuprinsulu elaboratulu. Conferinti'a aru alege apoi din sinulu seu unulu seu doi censori, carora aru fi a se preda elaboratulu cu insarcinarea, ca cetindulu catu mai curendu cu atentiune, sa-si faca observatiunile sele in scrisu, iera precandu censorii aru fi gal'a cu observatiunile sele, elaboratulu aru fi a se pune la ordinea desbateriloru, — unde dupa cetirea acelu din partea compunatoriulu — aru urma cetirea observatiuniloru facute din partea censoriloru

\*) Cartea ce contine acele cuventari este intitulata: „Adunarea cuventariloru comisariloru scolari din anii 1863 si 1864, se afla de vendiare in tipografi'a noastra archidiecesana si costa 60 xr. v. a.



alesi. După aceea membrii conferinței în ordinea în care s'aru însuși la prezidiu — aru avea cuventu a si face observațiunile și reflecșiunile sele atātu la elaborate, cătu și la observațiunile censoriloru. În fine dându-se cuventu compunatoriului spre a-si motiva încă odată (deca vâ) elaboratulu — respective — pedagogicele censurate în defavore opiniei sele, observațiunile primite cu majoritatea conferinței aru fi a se petrece la protocolu, iară elaboratulu a se acelu de la observatiunile conferințelor, că astă la insp. supr. scol. sa se pōta examina elaboratulu atātu în originalu, cătu și cu observațiunile conferinței.

La casu, cându invetiatori aru concurge într'unu numeru asiă de mare, încātu acelea sa nu se pōta pune tōte la ordinea desbateriloru în conferința actuale, — după parerea mea — aru fi a se decide prin majoritatea conferinței, care din acele elaborate sa se ia la pertractare în acea conferința, iera pertractarea celorlalte sa se amâne pre conferința anului urmatoriu.

Incheia aceste renduri cu salutarea obicinuita la Paschi — „Christosu au inviatu“ — cătra toti colegii invetiatori și cu acea inviatiune fratiēscă, că sa nu intardie a ne impartasi pre calea publicității și parerile sele, atātu în privința celorlalte atinse de mine, cătu și în privința altoru cestiuni scolare, că astă și pre acēsta cale conferându, sa conlucrăm solidar, armonic și imprumutatu la înaintarea cauzei celei mai sante — scolare.

**Dimitrie Cuntianu,**  
diaconu și invetiatoriu.

### Dietă Ungariei.

Siedinti'a din 5 Maiu, de fatia fiindu prezidinte P. Somsich, notarii și ministri, se deschide la 10 ore a. m.

Dupa cetirea și verificarea protocolului din siedinti'a trecuta, prezidinte pune la ordinea zilei alegerea primariului casei și alegerea comisiunilor: verificatore, petitiunaria, economica și censoratoarea a diuariului casei.

Col. Ghicz y propune, ca deorece în sesiunea trecuta în comisiunea pentru censorarea diuariului casei a fostu 30 membri, sa se alega și acum atātu.

Prezidinte observa, ca încātu și aduce aminte a fostu numai 20 membri, și atātu suntu destui și pentru sesiunea prezenta. (Strigări din stângă: 30! din dreapta: 22!) La votare se decide cas'a pentru nrul de 22.

La alegerea primariului casei reese cu majoritatea voturilor Ladislaw Kovacs, cari a purtat acēsta dignitate și în sesiunea trecuta. În cuventulu seu, prin care multimesce casei pentru onorea ce ia datu, întretiese și oresi-cari defecte a casei, ca adca cas'a n'are biblioteca, n'are salonu de primire etc. ce produse ilaritate și strigări la ordine.

Apoi urmēza prezentarea voturilor pentru membri celor 9 comisiuni ale tribunalului verificatoriu (7 membri în câte un'a). Resultatulu se reserva pentru siedinti'a viitoria. Asemenea se amana și resultatulu votării pentru membri celorlalte comisiuni.

Dupa aceste Prezidinte provoaca pre deputatii alesi în douē cercuri: se abdică de unulu; acēstia suntu: Vincentiu Babesiu, E. Ivanka, M. Lonyai, I. Madarasz și I. Ludvigh.

I. Ludvigh numai decātu se multimesce de increderea cetății Segedinu remanendu reprezentante alu opidului Cheshmarck.

Ales. Mocioni propune a se amenă renunțarea deputatului Vinc. Babesiu pre atunci, cându comisiunea verificatoriă și va fi pronunțatu sentința în privința petitiunei intrate contra alegerei deputatului numitu.

Dupa mai multe desbateri se decide în urma, că prezidinte se invite pre deputatii respectivi a se declară în cestiune.

Ministrulu prezidinte Liu Andras y atrage atentiunea casei asupr'a cestiunei cetății Fiume, și dice, ca cu ocaziunea incheării impaciunii Croatiei cu Ungaria Fiume s'au declarat teritoriu separat. În caus'a acēsta regnicolara s'a emis 3 comisiuni, din partea dietei Ungare, Croate și din partea cetății Fiume; întreba deci, ca sa remana în activitate comisiunea aleasa în sesiunea trecuta și pentru sesiunea acēsta? (Doi delegati din comisiunea aceea de 3, acum nu suntu deputati.)

Intrebarea acēsta la propunerea lui C. Ghicz y se amenă.

În fine prezidinte mai anuncia unele credenționale intrate și desbatându-se încă unele cestiuni economice ale casei precum tipărirea raporturilor dietei, manipularea stenografiiloru s. alt. se incheia siedinti'a la 1 ora d. am.

În siedinti'a din 7 Maiu fiindu de fatia prezidinte Paulu Somsich, notarii și ministri, după cetirea și autentificarea protocolului, prezidinte anuncia credenționalele deputatului V. Melas, rugarea unui polon pentru indigenare, petitiunea cetății Pest'a pentru acoperirea speselor sele politiarie din cas'a statului și renunțarea dep. G. Varady, E. Ivanka și M. Lonyai dela câte unu cercu de alegere, fiindu alesi în douē cercuri.

Vinc. Babesiu în epistola sea tramisa prezidintelui desfasura motivele, pentru care-i este imposibilu ase declară, care dintre cele douē cercuri (Sasa și SS. Nicolaulu-mare) voiesco a-lu reprezenta.

Venindu prelunga acēsta și responsulu lui Madarasz la desbateri prin votu se primesc propunerea lui Sedeny, ca deca deputatii alesi în douē cercuri nu voru renunța în tempu de trei zile, la unulu din cererile respective, cas'a va desemna însăși cerculu în care se va dispune alegere noua.

Dupa aceste observa L. Bezedy, ca aru fi bine a se defige terminulu pentru crearea adresei. Prezidinte defige siedinti'a viitoră pentru cestiunea acēsta.

Notariulu Burianovics cetesce apoi numele membrilor alesi în comisiunile verificatore, economica, petitiunaria și censoratoarea a diuariului, cari numai decātu, după deciziunea majorității, depun juramentulu.

Prezidinte anuncia ca în contra 50 alegeri au intratu petitiuni, la 5 s'au facutu exceptiuni contra protocololoru de alegere și asiă comisiunile verificatore voru ave a decide despre 55 alegeri. Se impartiescu câte 6 pentru fia-care sectiune.

În privința comisiunei fumanse se decide cu unanimitate o alegere noua și se și face votare. Resultatulu se va publica în siedinti'a urmatoriă.

În sfarsitu St. Majlath cetesce raportulu de contielegerea în privința publicității desbateriloru dietali, și tramitenduse la tipariu membrii dietei sa impatu în sectiuni pre calea sortituri, și cu acēste se incheia siedinti'a.

Pentru însemnatarea celorlalte urmatoriē le reproducem și noi după alte diuarie.

### Actulu desființării

regiului guberniu alu marelui Principatu Transilvania și intrăducerea comisariatulu regiū.

În 30 Aprilu 1869, în puterea §-lui 7 alu art. de lege XLIII din anulu 1868, care tractēza despre regularea detaiata a uniunii Ungariei cu Transilvania, a urmatu desființarea regiului guberniu cu o modalitate solenela, ținuta în Clusiu în sala de consultare. La 11 ore venira membri guberniului r. imbracati în gala, și Escelenti'a Sea r. comisariu c. Emanuelu Pēchy incepū actulu, salutându pre membri guberniului cu o cuventare scurta. În data după aceea se cel cerenlari'a regiului ministeriu ungurescu de interne, despre actulu desființării guberniului, care se impartasi-se atātu guberniului cătu și celorlalte jurisdicțiuni din țiera; altu inscriu alu ministeriului de interne, în care se facu cunoscute pre inaltele resoluțiuni, prin care se dispenseza dela oficiulu de consiliariu guberniulu episcopulu Mihailu Fogaras y, br. Ioane Bornemisza, comitele Moritz Conrad și Alessandr Lăzăr aducendu-se la cunoscinti'a și distincțiunile date cu ocaziunea acēsta lui Bornemisza, secretariulu Iosifu Gocz, directoriulu de espeditu Franc. Csány și Usiarulu Iosifu Bodó. După tōte acēstea Esc. Sea r. comisariu contele Pēchy ținū urmatoriē cuventare:

„Inaltu regiū guberniu! Înainte de acēsta cu doi ani mi ținū de obligatiune patriotica a luă asupra-mi gubernarea Transilvaniei și cu ea conducerea inaltului regiū guberniu, în urm'a preinaltului gratie a Maiestatei Selo c. r. apostolice, a re-

gelti nostru incoronatu, și în urm'a increderei regimului ungurescu responsabile; nu amu ascunsu atunci în cuventarea mea de intrare ingrigirile cele mari, care me petrundea, cându mi se deschidea dinaintea ochiloru limitele carierei mele celei dificile; totusi nu pōtu sa nu dau tota-deodata expresiune speranței, ca la deslegarea problemei mele celei grele voi contă cu tōta incredințarea la conlucrarea patriotica a tuturor locuitoriloru Transilvaniei fara deosebire de rang, statu, confesiune și naționalitate.

Pâna încātu mi-a succésu deslegarea deficilei probleme, a judeca acēsta, cade în competițiunea publicului celui mare: totusi nu me retragu nici pre unu minutu a marturisi cu sinceritate și a declară serbatoresce, ca ajutoriulu celu patriotici nepregetatoriu alu inaltului regiū gubernu alu Transilvaniei, precum și alu braviloru chefi oficiali transilvani și alu chefloru de jurisdicțiuni mi-au întrecutu pre departe acceptările și speranțiele mele; primēscă respectivii în interesulu patriei comune pentru acēste osteneți multiamita mea cea adencu simțita, cu care me simtu fatia cu toti deplin îndeloratu.

Durerea cea deplin fundata care o simțiescu anim'a mea în or'a acēsta solenela a despartirii, cându obligatiunea legala mi impune a me desparti dela conducerea inaltului r. gubernu, trebuie se o ascriu convingerei acēstei fericitōrie.

Pentru ca, cu tōte ca nu se pōte negă, ca se aflara tempu, cându multimea materialului și complicat'a lui stare, marea dimensiune a relațiiloru celor grele, cu care ayusemu a me luptă pre calea cea grunțuroasa, amenința adesu puterea mea corporale și spirituale cu o deplin obosire, totusi în momentulu celu serbatorescu alu despartirii, reminișcinti'a cea noursa la tōte chinurile și luptele cele dificile se da vitării și numai aducerea aminte de cele trecute placute ale tempului trecut, consciința cea radicatoria de anima despre rezultatele cele eluptate ne electrisēza animile recorindu-ne. În astfelu de pusețiune me afla și eu în momentulu cestu serbatorescu și locm'a de aceea nu e nici o mirare deca simțiescu și eu durere pentru despartire; totusi prevedinti'a ddieiesca a preingritu cu întiepciune, că ori-ce durere sa-si aba și pârțile sele alinatorie.

Trist'a despartire afla usiurintia în mangaierea noastră cea nepretuita, ca ne-amu implinitu chiamarea cea dificila cu o vointia onorifica și cu unu zelu patriotic nepregetatoriu; se pōte ca alii aru fi desvoltatu întru resolvarea unei probleme asiă de importante pōte mai multa istetime; ca aru fi lucratu mai bine și pōte ca cu mai multa resultat decātu noi; totusi un'a nu vomu concede a ni se denegă, ca acēsta problema a noastră nu s'aru fi pututu resolvă de cătra alții cu vointia mai onorabila, mai sincera și mai patriotica, cu resemnatiune mai mare, decātu cum suntu cele, cu care ne-amu silitu noi a o implini.

Durerea despartirii o mai malcomesce și unu punctu de vedere mai inaltu politicu, căru trebuie sa se subordoneze ori ce altu interesu localu; sub acēstu punctu de vedere politicu mai inaltu întielegu eu uniunea factica a Transilvaniei cu Ungaria, din ale cărei consecințe un'a este și desfacerea inaltului regiū guberniu; cu încetarea dicasteriului acēstui'a transilvanu autonomu definitiv'a uniune a Transilvaniei cu Ungaria s'a facutu o faptă ne-schimbabila, o faptă mare patriotica, ceea ce veru cine dintre noi trebuie se constateze cu bucuria patriotica. Sum departe că prin manifestatiunea acēstei bucurii a mele patriotice fundate se detragu din splendorea sustării de sute de ani și a meriteloru istorice duratoriē ale in. r. guberniu cătu de pucinu, pentru că despre acēsta cu privire la trecut si voru da judecata sea paginile istoriei.

Judecat'a despre aceea, deca și cum in. r. guberniu, cu a căru conducere de doi ani ayu onore a fi insarcinat, a coresponsu asteptării generale în epoc'a cea grea de transitiune, — remâne în competițiunea publicului celui mare. Acēsta judecata facia cu noi nu pōte esi prea aspra; pentru ca e de comuna cunoscutu, ca noi în epoc'a acēsta dificile a transitiunei amu trebaitu se lucrăm prentre multe lupte și sub grele dureri de nascere; fia-cine știe, ca aveamu a ne luptă cu pedeci infricosiate și cum-ca numai după invingerea acelor'a ne au fostu posibilu în osebile directiuni a ajuge la unu resultat eluptatu și a pregati terenulu pentru viitoriu; acēsta și resultatulu eluptatu în mai multe directiuni voru recunoscă judecatoriū cei drepti și ecitati-



bili ai activității noastre; în direcțiunea acestă dăru ne putem supune fără grăia judecării publice.

Cu această convingere liniștitoare dăru unu adăo caluros de despartire în r. guvernii, pre care pre temeiulu ordinației legi lu de chiaru prin ac estă de s fa c u t u și activitatea lui, ori cum ar fi fostu, și cerculu lui de activitate lu dechiaru prin ac estă solenelu c'a încetatu.

Concedeti-mi încă a-mi împlini un'a obligatiune de pietate și a-mi luă d'na buna dela meritulu vice-presedinte alu fostulu r. guvernii, a căru activitate în oficiu curatu și fără de scadere, a căru rara rutina și istetime în cauzele publice și a căru diligență fără de exemplu voru fi eternizate în analele guvernului în cea mai luminosa splendorē. În tota activitatea pre onoratei dsele și sub tote relatiunile cele grele amu avutu ocașiune a apretiu neclatit'ale onorabilitate și neschimbabilu d'ale zelu. P. o. dle, pentru ajutorulu oficiosu, pentru întieptele d'ale consiliu și pentru neostenit'ă diligență în lucru, cu care sub tote relatiunile cele grele te ai straduitu a înaintă deslegarea problemei mele celei pline de sarcini, primesce expresiunea cea mai solenela și mai sincera a multiamirei mele, celei aduncu simțite și a deplinei și întregi mele recunoscenție.

Intima multiamita și întregulu fostulu corpu alu fostulu guvernii în specialu și în totalu, mai incolo deosebit'ă mea recunoscenție pentru conlucrarea sea cea neobosita patriotica, cu care avu bunatale a me ajută sub atătu de multe dificile împregiurări. Între domni consiliari guverniali datorazu deosebită multiamire și recunoscenție fostulu d. cons. gub. Alexiu Nagy de Kaal, ale căru cunoscenție publico-politice estinse, a căru rutina eminente în cauzele cele mai încurcate, a căru diligență de feru și caracteru nepetatu și de totu pretiuitu suntu totu atătea însusiri eminente, care eră deplinu calificate a-mi usură deslegarea grelei mele probleme în tota direcțiunea și a mi o face plina de succese; primesce p. o. d. pentru zelos'ă d'ale spriginire expresiunea serbatorēscă a multiamirei mele celei aduncu simțite și a deplinei mele recunoscenție.

Mai incolo deplin'ă recunoscenție p. o. d. secretariu presidialu și reg. cons. Carl Gebbel, care oficiulu meu celu dificilu — prin istetimea lui cea eminentă, prin diligență lui și prin onorabilitate lui cea neclatita nu numai l'a usuratu foarte multu, ci l'a facutu și placutu.

În fine se-mi erte meritati membri ai fostulu guvernii, deca în interesulu servitiului publicu, în provocările mele oficiose, amu fostu pôte foarte strictu; eu cu aceea nici odata n'amu voitu a atinge persōn'a ei numai a înaintă interesulu servitiului publicu! în fine se-mi erte toti acei'a, de a căroru susceptibilitate pôte prin zelulu meu m'amu atinsu, căci tendință mea a fostu curatu și ne egoistica, nisuint'ă mea din contra totodeun'a: Se nu stricu nimeni, c'iafăcărui a se foloseșcu după potință.

Pastrati-mi fidel'ă dvōstre memoria, amiciți'a și multu stimat'ă dvōstre binevoință, care nu voiu încetă nici odata a vi o repastră, și cărei și de aici incolo și încă cu apromisiune serbatorēscă amu onōre a me recomandă, cumca pretiuit'ă aducere aminte de dvōstre de totu va inverdi în eternu și în anim'ă mea și nici odata nu se va departă din trens'ă.

Dumnedieu cu dvōstră! binecuvēntarea lui Ddieu duratōria se fia cu dvōstră!

Vivatu regele încoronatu!

Vivatu patri'a unită!

(Va urmă.)

### O cuvēntare a Imperatulu Napoleonu.

„Journal officiel“ ne însciintēza, ca în 9 Maiu imperatulu și imperatēs'ă a cercetatu espositiunea economica din Chartres, la care ocașiune imperatulu a respunsu la felicitările primariulu cetătiei armatōrele;

„Cându înainte cu douăzeci de ani fuseu denumitu de presedinte a republicei, Chartres a fostu cetatea cea dintăiu, ce o cercetăiu. N'amu nitatu primirea cea buna, ce o aflasemu aci. Între murii ei amu apelatu dintăiu, petronsu de întentionile cele mai bune, la impacare, provocându pre toti cetățienii cu simțiminte curate a-si jertfi lamentările și man'ă lor binelui publicu.

„Astăzi, după șapte spre-diece ani de odihna și prosperare via a ve-rosti iera acelu cuventu, dăru cu mai multa autoritate și confedintia. Că la an. 1848 me provoau la onesitate a omnilor de tote partidele și-i invită a spriginii cursulu regulatu a regimulu meu pre calea liberale ce si-au propus'o, și a înfruntă cu putere iresistibile pasiunile subversive, ce iera pară a fi suscitade, pentru de a amenință oper'a neresturnabile a sufragiulu universalu.

„Poporul preste vre-o câte-va zile se va adună la urn'ă electorale și-si va denumi precum nu me indoiescu, barbati vrednici de misiunea civilizatoriă ce ne ascēpta. Conteza pre voi, locuitori din Chartres, pentru ca sunteți o parte din cele 8 mil. francesi, cari de trei ori au votatu pentru mine și eu ve știu pre voi animati de unu patriotismu ferbinte. Acolu, unde dominēza unu patriotismu adevēratu, se găsescu cele mai bune garanție pentru ordine, progresu și libertate.“

Unu jurnal de Vien'ă face la ac estă cuvēntare urmatoriulu comentariu:

Napoleonu III. sustiene totu-dēun'a cu ocașiunea infatiosieriloru sele, ceea ce a promisū marele seu unchiu lui Talm'a; unu parteru de regi. Dăru și popōrele ascultă cuvēntulu seu; căci totu-dēun'a e de celu mai mare interesu a avē înaintea sea o bucatica de istoria universalu. Anevoia se pôte gasi ce-va asemenea în lume, de ore-ce nimenea nu creaza istoria universalu, că elu, fia aceea înaintatōria seu impedecatoriă.

Scurt'ă cuvēntare, ce a tienut'o Napoleonu în 9 Maiu la espositiunea economica în Chartres are pôte mai multa însemnatate prin aceea, ce-i lipsește, decātu prin aceea, ce cuprinde întru adevēru. Pôte ca e cuvēntarea cea dintăiu a monarhulu acestui'a, de cându a aruncatu în lume fras'ă renumita: „Imperiulu e pacea“, din care a lipsitu pacea. Cuvēntulu acest'ă lipsi-se nu numai literalmente, dăru nu e reprezentatu nici prin celu mai debilu surrogatu.

Astfelu de omisiune trebuie se frapeze cu atăt'a mai multu, cu câtu a devenitu dela amutiările prussiane încōce în tota form'ă o conglasuire tacenda, a predă popōrelor cu solenitate la tota ocașiunea o frasa liniștitoriă.

Se fi ocōlitu Napoleonu fras'ă ac estă, pentru ca prin prea dēs'ă întrebuintiare a devenitu asiă dicendu ridiculu? Aceea deabea se pôte crede; spiritulu seu originalu gasea o frasa nouă, o forma nouă, deca — i se pare a fi de lipsa evitarea cuvēntulu desu usitatu.

Elu trebuie se tiena de netrebuințōsă și de superflua o asigurare de pace, într'unu tempu cându tiēr'a încă resuna de înarmare și înarmarea generalu exercita încă o impresiune atăt'a de via asupra poporulu. Nu e de multu de cându caus'ă Belgiei a sternitu la multi ingrigire, și multi încă n'au lepadatu ingrigirea ac estă. Pôte ca nu gresimu crediendu, ca fras'ă de pace a remasu cu intențiune afara, de ore-ce cuvēntarea dela Chartres a fostu o cuvēntare electorale, prin care imperatulu a candidatū la natiunea întregă pentru partisanii sei. Dăru de ore-ce e siguru, ca imperatulu Napoleonu vōiesce să fra dela natiune prin o majoritate însemnată autorisatu — la resbelu, firesce și asigurēza pacea, precum i garantēza și imperatulu ordinea, progressulu și libertate.

Precum e știutu opusetiunea a scrisu pre drapelulu seu pacea cu ori ce pretiu, seu celu putienu cu pretiulu, cu care e posibilu în Franci'a. I s'a și imputatu, ca ea singura provōca prin aceea resbelulu, de ore-ce imperatulu prevediendu majoritate cea mare a candidatiloru guvernamentali, se pôte provocă la aceea, ca natiunea s'a dechiaratu prin rezultatu alegerei a execută cu putere armata pretensiunile Franciei. Omisiunea tuturor semnelor de pace din cuvēntarea imperatulu documentēza pre deplinu probabilitate presupuneriloru nōstre, precum demōstra de alta parte și aceea, ca după alegeri decoratiunea Europei va primi negresitu o schimbare.

Cuvēntarea din Chartres are de almintrea și alta însemnatate importantă. Ea arata pre imperatulu plinu de putere și de încredere în sine. Elu nu odoleșce reminiscențiele lovitorei de statu, ce au causatu Franciei la suirea sea pre tronul, ci se lauda formalmente și se falezec cu multiamirea ce-i datorēsc Franci'a pentru salvarea ce i-a facutu. Aici

nu se observa temerica de descēptarea spiritulu publicu, ce după unu corespondenti însielatori și reu informati se dice, ca domnesce în Tuilerii. Nici o radia de decedere și moliciune a imperiulu nu se vede. Cosarele triumfatoriu vorbesce în presentimentulu seu de putere și de confidintia proprie, seu celu putienu cu o desteritate admirabilă în simlutiune, ce pôte însiela chiaru și pre observatoriulu celu mai ageru.

### Romania.

Bucuresci 30 Aprile (11 Maiu.)

Corpurile legiuitōrie, s'au deschisu astăzi prin urmatoriulu discursu alu tronulu, pre care-lu și publicămu.

Domnilorū Senatori! Domnilorū Deputati!

Disolvērea adunării deputatoru a întreruptu lucrările corpuriloru legiuitōre, cu putiune d'ale înainte termenulu normalu de închidere.

În virtutea art. 95 din constituțiune, eu v'amu convocatu pentru d'na de astăzi, spre a complectă sesiunea ordinara a anulu 1868—1869.

Domnilorū Deputati!

Unu conflictu s'a fostu radicatū între Ministerulu meu și între fost'ă camera a Deputatoru. Ac estă m'a decisu a face apelu la tiēr'a și tiēr'a alegându-ve, s'a pronunțiatu.

Domni'a-vōstră, reprezentanti ai natiunei, cunōșceti care suntu adevēratele nevoi și tribuintie ale ei. Tōte clasele societătiei suntu însetate de îmbunatatiri morale și materiale. Dăru aceste nu se potu dobandi de câtu prin pace și stabilitate, datorite numai unei intime armonii, unei pline încredere între puterea esecutiva și între puterea legiislativa.

Suntu dēra în dreptu a crede ca veti acorda totu luminatulu și energiculu d-vōstre concursu ministeriulu meu, carele și elu, prin actele sele, de o perfectă legitate, se va silfi a mantienē ac estă armonia și a merită constitutional'ă d-vōstre aprobatiune.

Domnilorū Senatori! și Domnilorū Deputati!

I-mi pare reu ca sunteți convocati într'unu timpu cându agricultura, marea sorgință a avutiē nōstre nationale, reclama activitate celoru mai multu dintre d-vōstră.

Guvernulu meu va caută a ve face posibilu câtu mai currendu reinturnarea pre la ocupatiunile d-vōstre, pentru ca cu atăt'u mai multu se fie în dreptu de a ve cere unu sacrificiu de timpu mai îndelungatu, în viitōrea sesiune de iērna.

Totusi, ore-care cestiuni de o mare importantia suntu încă de resolvatu. Ele, prin urgenti'ă lor, nu voru putē fi amānate până la viitōri'a d-vōstră într'anire. Ministrii mei dēra ve voru supune proiectele privitōrie la aceste cestiuni.

Punū temeiū, domnilorū, pre patrioticulu d-vōstră concursu, hrānescu convictiunea ca fia-care d'ă activității d-vōstre va fi întrebuintiată spre binele tierei, și dēra ve și urezu ca Dumnedieu să bine-cuvinteze lucrările Domnilorū-vōstre.

CAROLU

(Contra semnat) Ministru Presedinte, Dimitrie Ghica.

Ministru de interne, M. Cogalnicēnu.

Ministru Financelorū Al. G. Goleșcu.

Ministru Justitiei, B. Boerescu.

Ministru de Resbelu, Colonelu Duca.

Minist. cult. și instr. publică Al. Cretiescu.

Bucuresci, 29 Aprile 1869.

Nr. 799.

Dintre deputati au fostu presinti astăzi 76, și dintru senatori numai 18.

La camera, după facerea apeliulu nominalu, d. Mihai Radu, deputatulu colegiulu I. de Argesiu, observa ca s'a facutu o erōre din partea guvernulu, adecă ca nu s'au trecutū între deputati și acei'a ai colegiulu III de Prahova.

D. M. Cogalnicēnu, ministru de interne respunde ca guvernulu nu opresce pre cei ce se credū deputati a veni în camera, câtu despre cei din colegiulu III, de Prahova, ministerulu n'a primitu nici unu dosaru, ci numai unu raportu prin care i se anunția ca alegerile suntu nule.

Camera, ne fiindu complectă, n'a pututu de câtu trece în sesiuni.

(„Rom.“)



## Varietăți.

\*\*\* Intre inspectorii scolari sunt pãna acum numai doi romãni denumiti, Iuliu Bardosi si Teofilu Hosszu; consiliari de scõle precãtu scimuni unulu. Bardosi e denumitu pentru Zãrandu si Hunedõr'a.

\*\*\* Un corespondinte alui „Hazánk” scrie despre reformarea casei de susu urmatõrele: Membrii casei de susu nici sa se alãga, nici sa se denumãscã — Sciintia, esperintia legislatõrica si etatea mai matura fi insuririle, ce sa indreptãtescã a siedã in casa de susu. Paragraful referitoriu la atributõle aceste, dice coresp., aru potã sunã in armatoriulu tipu: Cas'a de susu e indatorata a primã de membri afãra de individii majoreni ai familiei regesci, pre fiecare cetatiãnu nascutu in Ungari'a, carele e celõ putienu de 45 de ani, n'au fostu pedepsitu nici odata pentru vre-o abaterã, a fostu cã deputatu la patru diete, a fostu celõ putienu 3 ani ministru ungurescu sãu celõ putienu 6 ani secretariu de statu; dẽca e dignitariu mai inaltu a vreunei bisereci; a servitu celõ putienu 10 ani cã generalu la honved; dẽca e celõ putienu de 20 ani membru alu academiã, e de 20 de ani profesoru la vre-o universitate si alt. mai multe cualificatiuni.

\*\*\* Erariulu au daraitu comunei filiale protestantice, intemeiate de curendu in Naseudu, unu edificiu frumosu cu curte si gradina, pentru bisericã si scõla.

\*\*\* Din deputatii romani (unguresci si banatieni) dela diet'a din Pest'a 10 insi se invoira a se intruni in unu clubu nationalu, a cãrui principiu e urmare solidaria in chestiuni nationali. Acestia sunt: Dr. Iosifu Hodosiu, Sig. Borlea, Lazaru Ionescu, Alessandru Mocioni, Alessandru Romanu, Georgiu Mocioni, Antoniu Mocioni, Ivanu Cucu, Sg. Popoviciu, V. Babesiu.

\*\*\* Comitẽle fundului regescu Mauritiu Conrad va sosi mãne a casa.

\*\*\* Fenomenu. Joi sãr'a s'a vediotu spre miãdia nõpte, fiindu ceriulu seninu o lumina polara. Fenomenulu au durãta mai dõue õre.

\*\*\* Dupa o epistola adresata la „Magyar Polgãr” bar. Carol Apõr e desemnatu de presedinte alu Tablei reg. din M. Vãsrhely; de vicepres. Mihail Mikõ si de directoru alu fiscului Samuil Nagy de Kẽbele.

\*\*\* Principele Napõleon se intõrce dela Agramu preste Trieste si Vinetia in Franciã.

\*\*\* Pre Dlu Steegelu ascẽpta la Vien'a, deocãmdata va cercetã in missiuni diplomatice Berlinu si Petersburgulu, apoi se va intõrce la Vien'a.

\*\*\* Cardinalulu Haulik din Croati'a au muritu.

\*\*\* Papa provõca pre protestanti sa se intõrca sinulu bisericẽi rom. catol. Protestantiã inse s'au decisu a se adunã luni in 31 Maiu in Worms spre a se consultã asupra respunsului. Adunãrea se va terminã cu o processiune solemnã la statu'a lui Luther.

\*\*\* Bõla de vite a incetatu in Boiti'a (de lãnga Turnu-rosiu) cu totulu; in Talmaciã inse se afla vitele inca sub privighiare strinsa.

\*\*\* Tonatu de fulgeru. In dilele trecute se incepuse o tempestãte cu fulgere si tunete in apropiãrea nõstra. Unu sãsu din Cãsnãdia se aflã, dimpreuna cu copiii sei, afãra in cãmpu. Cãndu incepũ tempestãtea sãsul si conduse copiii sub unu arbore si vrũ sãi scutẽscã si sa se scutẽscã acolo de plõva ce incepũ a se versã. Copiii reflectãra parietelõloru, ca in scõla au invetiãtu, ca nu e bine sa steã sub arbori in tempu de furtuna cã cea de atunci. Copiii s'au si departatu de acolo si remase numai tãtãlu lorũ, rãdindu de sciintia cea „inaltã” a prunciloru sei. Darã nenorocire! nu trecẽ multu si fulgerulu lovesce in arborele sub care se aflã inca sãsul si-lu omori.

\*\*\* In Bucureseci a esitu unu jurnalũ nou sub titlu „Traianu, diuãria politicã, literariu, sciintificu si industrialu”. Devis'a lui e: Romanismu, constitutiune si democratiã.

## Consemnãrea

obiectõloru intrate la asociatiunea nationalã arã-

dana penru cultur'a poporulu romãnu intru spriginirea sortiturẽi de loteria, ce se va arãngiã in folosulu fondulu asociatiunei pre adunãrea generalã din lun'a lui Maiu 1869 si adeca: dela urmatõrele dame romane contributiõria:

(Urmare din nr. 33.)

39. Dsiõr'a Ilian'a A. Popoviciu din Arãdu: o cutie de mẽsa cu acoperisiu lucratu in brodariã mf. propriã.

40. Dsiõr'a Ecaterin'a A. Popoviciu din Arãdu: unu seculietu de parete lucratu pre postavu rosu cu brodariã de margele mf. propriã.

41. Dsiõr'a Paulin'a Rãtiu din Arãdu: o tãssa sub lãmpã de lãna coleritã, cusutã cu margele mf. propriã.

42. Dõmn'a Iosefin'a Mocioni nascutã Baronẽs'a de Bruderu din Verpelõt: unu album pretiosu.

43. Dõmn'a Iosefin'a Mocioni, nascutã Baronẽs'a de Bruderu din Verpelõt: alu doilea donu: o cutia de mẽsa, de lemnũ lucratã in brodariã mf. propriã.

44. Dõmn'a Ecaterin'a Popoviciu, nascutã Mornãil'a din Comlosiu: o icõna a st. Petru lucratã in brodariã mf. propriã.

45. Dsiõr'a Mari'a Popoviciu din Mercin'a comitatulu Carasiu: o perina de canapeã tiesutã din fire de argintu si lucratã in brodariã mf. propriã.

46. Dsiõr'a Vior'a Sierbanu, din Banatu-Comlosiu: unu aternãgiu de stergurã lucratu in brodariã mf. propriã.

47. Dsiõr'a Il'e'a Lupu, din Banatu-Comlosiu: unu orologieriu brodaritu, mf. propriã.

48. Dsiõr'a Elen'a Horgi'a, din Arãdu: o cãciula comõda de lãna, lucratã in fre de bronzu si de argintu cu ciucurele din fire de aurũ impletitu mf. propriã.

49. Dsiõr'a Il'e'a Lupu, din Banatu Comlosiu: alu doilea donu: unu desemnũ de manã propriã.

50. Dsiõr'a Mari'a Rãtiu, din Lipov'a: unu covoru lucratu in brodariã mf. propriã.

51. Dsiõr'a Aureli'a Rãtiu din Lipov'a: o vilã lucratã in icõna brodaritã, mf. propriã.

52. Dsiõr'a Juli'a Rãtiu, din Lipov'a: unu orologieriu brodaritu cu margele, mf. propriã.

53) Dsiõr'a Augusta Schelegeanu, din Lipov'a: unu aternãgiu de vestiminte brodaritu cu flori si margele, mf. propriã.

54) Dsiõr'a Juliana P. Simonu, din Lipov'a: unu antescutu (cotrintia) de batistu — clair, lucratã prin masina cosutiõria, cu manã propriã.

55) Dõmn'a N. Magdu, din Stoimosiu: o mesãritia de batiste dentitatã, mf. propriã.

56) Dsiõr'a Hersilia Magdu, din Stoimosiu: o cãrpa de pusunariu de batistu brodaritu mf. propriã.

57) Dsiõr'a Ottilia Mihailoviciu, din Radn'a: unu buchetu de flori lucratu pre drotu in diferite colori de lãna si asiediatu intr'o cutia de pastrare, mf. propriã.

58) Dõmn'a Ermin'a Popoviciu Deseanu, nascutã Rãtiu, din Arãdu: unu covoru lucratu elegantu in brodariã cu representãrea Minervei, mf. propriã.

59) Dõmn'a Juliana Bonciu, nascutã Missiciu, din Arãdu: unu servitiu de thee de porcelãnu finu auritu, pentru 6 persõne.

60) Dsiõr'a Etel'e'a Bonciu, din Arãdu: unu aternãgiu de vestiminte in cadra de lemnũ scõbitu, decoratu cu brodariã de margele cu frãngii de aurũ pre postavu rosu, mf. propriã.

61) Dõmn'a Emilia Halicu, nascutã Sierbanu, din Buteni: o corfã decoratã cu fructe imitate si amplete cu parfumerii.

52) Dõmn'a Mari'a Beldea, nascutã Arcosi, din Siri'a (Vilãgos): o tãssa de lãmpã din margele, mf. propriã.

63) Dsiõr'a Teodor'a Arcosi din Arãdu: o tãssa de mẽsa cu decoratiuni de brodariã, mf. prop.

64) Dsiõr'a Sofi'a Ciobota, din Simãndu: o tãssa de lãmpã brodaritã si decoratã cu garniturã de margele, mf. propriã.

65) Dsiõr'a Emilia Mladinu, din Macea: o cãciula comõda, legatã din lãna de berlinu cu fire de aurũ si argintu, si cu ciucurelu din firu de aurũ impletite, mf. propriã.

66) Dsiõr'a Nin'a Ilviciu, din Chitighãz (Kétegyháza): unu atramentariu in forma de bute din sticla pre tãssa de lemnũ decoratã cu bronzu.

67) Dsiõr'a Elen'a Ilviciu, din Chitighãz (Kétegyháza): unu atramentariu in forma de prãvoriu de sticla in postamentu de lemnũ bronzatu.

68) Dõmn'a Ana Machi, din Aldesci: o paruchia de papuci brodariti, mf. propriã.

69) Dõmn'a Ana Miculescu, nascutã Rãtiu din Pest'a: o perina de orologiu, brodariã, cu margele si janilie pre postamentu, de catifeã, mf. propriã.

70) Dsiõr'a Iuli'a Bugarinu, din Cebza (comitat. Torontalu): unu idealu femeescu lucratu in brodariã elegantã cu ghirlanda cosutã in metãsa cu fire de aurũ, pusã sub sticla cu cadre de aurũ in forma de icõna, mf. pr.

(Continuãrea va urmã)

Pre lãnga acesteã; au mai intratu si alte numeroase efecte care de care mai elegante, si pretioase si dupã raperturile unoru domni colectanti s'au mai procuratu si din partea lorũ diferite donori spre scopulu destinatu alu sortiturẽi filantropice, — care tõte se voru publicã mai tardiu, adeca: dupã ce voru intrã si se voru consemnã la directiune.

Arãdu, 1 Maiu nou 1869.

estrãdatu de Petru Petroviciu m/p,  
notariulu asociatiunei.

## 34—3 EDICTU.

Anna Ioann Avramu maritatã Ioann Bucuru Bratu din Poplac'a, Scaunulu Sabiului, careã de tempu mai indelungatu, parasindu patriã si pre barbatulu ei Ioann Bucuru Bratu au pribegitu in lume fãra a se scã loculu aflãrei ei, se provõca prin acestã, cã in terminu de unu anu dela datulu de fatia, sa se presenteze inãntea forulu matrimoniale subscrisu, pentru ca la din potriãva procesulu matrimoniale incãminat de Ioann Bucuru Bratu, si fãra de ea se va otãri in intielesulu p escrieriloru legi bisericesci.

Sabiũ, 14 Apr. 1869.

Forulu matrimonialu gr. or. alu protopresviteratulu tractulu Sabiului I.

Ioann Hanni'a,  
Protopresviteru.

## 34—1 EDICTU.

Raducanu Iosifu, carele nascutu in Slobozi'a, darã cununatu si fostu locuitoriu in Brasiovu, — a parasitu cu necredintia de cãti-va ani de dile pre legiuitã sea socia Mari'a natã Manole Burbeã din Brasiovu, si pribegescu in lume fãra de a se scã loculu unde se afla, — este prin acestã citatã cã in terminu de 1 anu si o di dela datulu de mai josu sa se presentedi inãntea subscrisulu foru matrimoniale, cãci la din contra si in absentia lui se va pertractã si decide — in sensulu SS. canõne ale bisericẽi nõstre gr. or. — procesulu divortiale incãminat de socia lui.

Brasiovu, 30 Aprile 1869.

Forulu matrimoniale gr. or. alu tractulu protopopescu I alu Brasiovului.

Iosifu Baracu,  
Protopopu.

**Post'a Redactiunei:** Dlu tramitiãtoriu, carele ne comunicã apasãrile si espulsiõniile, ce se facu unoru locuitori romãni in Nyãrad Szt. Benedek si alte comune de cãtra festii lorũ domni feudali, nu ne deslusiesce caratu, ca se intempla espulsiõniile fostiloru iõbãgi in urm'a unoru sentintie judecatõresci sãu suntu acte de violentia. In contr'a sentintielorũ ulterioare, aduse odata in cause de procesu, reclamãrea pre caleã presei nu este iertatã, darã nici nu e de nici unu folosu; la casu de violentia diuãristicã põte sa ajute incãtu-va; mai multu põte insã ajutã avocatulu, cãrui i e cunoscutã tõta stãrea lucrulu si carele se intrepune la tribunalele respective, de unde trebuitã acceptatu rezultatulu celõ mai putinciosu. Dupa parerea nõstrã, dlu avocatulu respectivu este celõ mai competentu de a dã deslusiri si publicitãtiei. — Deslusiti mai bine lucrulu, cã sa putemã vedã ca are intielesu publicãrea articolulu!

## Burs'a de Vienn'a.

Din 3/15 Maiu. 1869.

Metalicele 5%	61 70	Act. de creditu	284 60
Imprumut. nat. 5%	69 55	Argintulu	121 50
Actiile de banca	748	Galbinulu	5 87